

PROHLÁŠENÍ
KŘESŤANÉ PROTI ZÁKONU O CÍRKEVNÍM MAJETKU

Jako křesťané různých církví, kterým leží na srdci osud našich církví a jejich dobré jméno, vyslovujeme zásadní nesouhlas s navrhovanou podobou zákona o nápravě některých majetkových křivd způsobených církvím a náboženským společenstvem v době nesvobody a o narovnání vztahu mezi státem a církvemi a náboženskými společenstvy, tzv. církevních restitucích. Domníváme se, že k této závažné záležitosti, zásadní pro dobré jméno církví a Kristova učení, nemají mluvit jen nejvyšší představitelé církví (např. Česká biskupská konference a Ekumenická rada církví), ale všichni ti, kdo se k církvím a ke křesťanství hlásí. K našemu postoji nás vedou tyto důvody:

Spojení tzv. restitucí s otázkou financování církví a tlak na navrácení majetku zatemňuje pravou podstatu evangelia a je v rozporu s posláním církve. Církev, namísto aby hledala nejprve Boží království s nadějí, že vše ostatní jim bude přidáno, začínají od majetku, od snahy zajistit se v tomto světě. Jsme přesvědčeni, že budoucnost církví nelze stavět na majetcích z minulosti, ale na současné živé víře a ochotě k oběti. Bez nich je snaha zabezpečit církev marná a sotva dlouhodobě povede k jejich plnohodnotné a pro ostatní prospěšné existenci. Nelze přece sloužit dvěma pánům, Bohu i majetku.

Neobhajujeme způsob, jakým vláda KSČ po únoru 1948 s církvemi jednala. Respektujeme právo církví vlastnit majetek a uvědomujeme si nezbytnost ekonomického zajištění jejich rozmanité činnosti. Ale jako občané ctíme zároveň nábožensky neutrální charakter České republiky. Nesouhlasíme s tím, že církev se navrácením majetku ve spojení s odškodněním podle vládního návrhu dostanou do privilegovaného postavení oproti jiným právnickým osobám. To podle nás odporuje samotnému smyslu církví a staví na hlavu Kristovo učení. Jako následovníci Ježíše Krista máme nést kříž, třeba snášet i křivdu, a ne se domáhat starých privilegií.

Naprostá většina majetku, o který se jedná, patřila římskokatolické církvi a byla získána za zcela jiné historické situace, kdy církev takříkajíc splývala s celkem

společnosti a plnila zcela jiné úlohy, úlohy, které dnes z velké části zastává stát nebo neziskové organizace. Majetkovým narovnáním podle současného návrhu by se římskokatolická církev dostala do pozice jednoho z nejsilnějších ekonomických subjektů v České republice. Její podnikání by probíhalo v privilegovaném prostředí ve smyslu současného znění zákona 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech. Všechny církve by se staly korporacemi, soukromými společnostmi, pohybujícími se v tržním prostředí a vedenými logikou zisku, a vystavily by tak své vlastní poslání neúměrnému riziku, což odporuje jejich vlastnímu a nezaměnitelnému poslání.

Současný návrh zákona počítá s tím, že se římskokatolická církev vzdává přibližně dvaceti procent finančního odškodnění ve prospěch menších církví. To podle nás nestačí. Je potřeba mít rovněž respekt a úctu ke stále rozhodnější většině našich spoluobčanů, kteří se k žádnému křesťanskému vyznání nehlásí. Schválení navrhovaného zákona bez širšího konsenzu výrazně prohloubí příkop mezi křesťanskými občany a ostatní veřejností, pro nás křesťany a občany této země to bude zahanbením. Církve sice budou mít majetky, ale lidé k církvím nenáležející se k nim otočí zády.

Chystaná úplná odluka státu a církví je navíc součástí již probíhajícího procesu, v němž se politická reprezentace postupně zbavuje odpovědnosti za sociální služby a za péči o kulturní památky a přenáší tuto odpovědnost na bedra církví. Bude státu sloužit jako alibi, aby již na tyto činnosti nemusel přispívat. Jsme přesvědčeni, že provozní a mzdové náklady církví mají být postupně financovány z příspěvků členů církví a sympatizantů, ať už přímo či prostřednictvím daňového systému. Naopak v péči o sociální sféru a kulturní památky by měla být finanční účast státu posilována, neboť se jedná o obecné statky, obecné kulturní a duchovní dědictví.

Vyzýváme proto poslance a senátory, aby nehlasovali pro předkládaný návrh zákona a snažili se v široké diskusi nalézt společensky přijatelné řešení, které by otázku církví propojilo s financováním dalších obecně prospěšných organizací. Představitelé církví pak vyzýváme, aby se vzdali alespoň části nárokovaného majetku.

V Praze dne 14. srpna 2012

Podepsáni:

Jan Andrlé, doktorand na Filosofické fakultě UK

Adam Borzič, básník

Petr Cekota

Pavel Čižinský, advokát,

Jan Dospiva, úředník

Dan Drápal, evangelikální teolog

Stanislav Heczko, ekonom

Eduarda Heczková, farářka Luterské evangelické církve augšpurského vyznání

Jiří Hoblík, religionista a farář Českobratrské církve evangelické

Jitka Hrušková, učitelka

Aleš Jaluška, farář Církve československé husitské a kaplan ve Věznici Valdice

Jeroným Klimeš, psycholog

Jiří G. Kohl, římský katolík teolog a matematik v důchodu

Jan Kořista, překladatel, tlumočnick

Jakub Ort, student teologie

Filip Outrata, historik, teolog

Miroslav Pojsl, vedoucí Katedry církevních dějin a dějin křesťanského umění

Cyriľometodějské teologické fakulty UP v Olomouci

Martin C. Putna, literární historik

Martin Rozumek, zámečnick

Vratislav Ryšavý, historik umění a historik

Jiří Silný, ředitel Ekumenické akademie, duchovní Církve Československé husitské

Jana Šilerová, biskupka olomoucké diecéze Církve Československé husitské

Jan Škrob, šéfredaktor časopisu Protestant

Ivan Štampach, religionista

Tomáš Tožička, evangelický teolog

Tomáš Trusina, farář Českobratrské církve evangelické

Rudolf Vévoda, historik

Jana Wienerová, farářka Církve československé husitské

Zuzana Wienerová, sociální pracovnice

Petr Žaloudek, teolog